

Sygn. akt V KK 675/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 maja 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący)

SSN Dariusz Kala (sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

Protokolant Patrycja Kotlarska

w sprawie **J. K. (K.)** skazanego za czyn z art. 291 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 6 maja 2020 r.

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego
od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. akt II K (...)

**uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę Sądowi
Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

J. K. został oskarżony o to, że w bliżej nieustalonym czasie, w godzinach porannych, dnia 22 października 2015 r. w bliżej nieustalanej miejscowości w rejonie H. na terenie Niemiec, działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w kwocie 150 Euro stanowiącej równowartość 641,51 zł przyjął a następnie pomógł w ukryciu rzeczy pochodzącej z przestępstwa, poprzez odebranie od nieustalonej

osoby pojazdu marki A. o nr. rej. (...) koloru białego, który pochodził z kradzieży z włamaniem dokonanej w okresie od 21 października 2015 r. do 22 października 2015 r. w miejscowości H. na szkodę W. O. o wartości 64.000,- Euro a następnie pojazd ten przewiózł przez terytorium Niemiec oraz Republiki Czeskiej, gdzie 22 października 2015 r. ok. godz. 22:47 na łuku drogi w miejscowości A. pojazd uległ wypadkowi, to jest o czyn z art. 291 § 1 k.k.

Wyrokiem z dnia 5 lutego 2019 r., sygn. akt II K (...), Sąd Rejonowy w G.:

1. uznał oskarżonego J. K. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w części wstępnej wyroku i za to na podstawie art. 291 § 1 k.k., przy zastosowaniu art. 37a k.k. w zw. z art. 34 § 1a k.k. i art. 35 § 1 k.k., wymierzył mu karę 1 (jednego) roku ograniczenia wolności, z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 (trzydziestu) godzin w stosunku miesięcznym;
2. na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet orzeczonej kary ograniczenia wolności zaliczył oskarżonemu okres jego zatrzymania od dnia 23 października 2015 r., godz. 05:00 do dnia 24 października 2015 r., godz. 18:30 oraz od dnia 16 października 2018 r. godz. 18:10 do dnia 17 października 2018 r. godz. 10:05, przyjmując, że jeden dzień rzeczywistego pozbawienia wolności równa się dwóm dniom kary ograniczenia wolności;
3. na podstawie art. 45 § 1 k.k. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa równowartości osiągniętej przez oskarżonego korzyści majątkowej w kwocie 643 zł.

Wyrok zawiera również rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów procesu.

Orzeczenie to nie zostało zaskarżone przez żadną ze stron i uprawomocniło się w pierwszej instancji.

Od powyższego wyroku kasację – na niekorzyść skazanego - wywiódł Prokurator Generalny, który zaskarżył orzeczenie w całości zarzucając mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa materialnego, a mianowicie art. 294 § 1 k.k., poprzez pominięcie wskazanego przepisu w kwalifikacji prawnej przestępstwa polegającego na przyjęciu i pomocy w ukryciu, pochodzącego z kradzieży z włamaniem samochodu marki A. o nr. rej. (...) o wartości 64.000 Euro, stanowiących równowartość 273.920 złotych, przypisanego

oskarżonemu J. K. , pomimo ustalenia, iż przedmiotem przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. było mienie znacznej wartości.

W konkluzji skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w G. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się oczywiście zasadna.

Autor nadzwyczajnego środka zaskarżenia ma bowiem rację, gdy wskazuje, że uznając oskarżonego za winnego „popelnienia zarzucanego mu czynu” i przyjmując wskazaną w akcie oskarżenia kwalifikację prawną, tj. art. 291 § 1 k.k., Sąd Rejonowy nie zauważył, że dokonana przez oskarżyciela ocena prawna czynu nie przystaje do jego opisu.

Na wstępie należy zauważyć, że w przepisie art. 294 § 1 k.k. ustawodawca wprowadził kwalifikowany typ przestępstwa paserstwa, którego dopuszcza się ten, kto popełnia występki z art. 291 § 1 k.k. w stosunku do mienia znacznej wartości. Mieniem znacznej wartości, zgodnie z art. 115 § 5 k.k., jest mienie, którego wartość w czasie popełnienia czynu zabronionego przekracza 200 000 złotych.

W opisie zarzucanego i ostatecznie przypisanego J. K. czynu wartość samochodu będącego przedmiotem wykonawczego paserstwa określono na kwotę 64 000 Euro. Zgodnie z tabelą kursów średnich NBP z dnia 22 października 2015 r., nr (...), średni kurs euro w ww. dniu wynosił 4,2769 zł. Powyższe oznacza, że w dacie przyjętej jako data popełnienia przez skazanego przypisanego mu przestępstwa, wartość mienia będącego jego przedmiotem wynosiła w złotych polskich (przy przyjęciu powyższego przelicznika) kwotę 273 721,60 zł (64 000 x 4,2769 zł). W tym stanie rzeczy należało stwierdzić, że kwalifikacja prawna przyjęta w zaskarżonym wyroku skazującym jest nieadekwatna do opisu czynu przypisanego J. K. . Skoro bowiem ze wspomnianego opisu wynika (uwzględniając wskazaną w nim wartość pojazdu - 64.000 Euro), że przestępstwo zostało popełnione w stosunku do mienia znacznej wartości, to w kwalifikacji prawnej obok art. 291 § 1 k.k. należało wymienić także art. 294 § 1 k.k., co powinno przybrać postać zwrotu: „tj. przestępstwa z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.”.

Uchybienie Sądu Rejonowego miało dalsze konsekwencje, a to z uwagi na fakt, że bezpośrednio przełożyło się nie tylko na podstawę prawną skazania, ale

i wymiar orzeczonej wobec skazanego kary. Nie dość bowiem, że w podstawie prawnej wymiaru kary błędnie powołano art. 291 § 1 k.k., to - opierając się na przepisach art. 37a k.k. i art. 35 § 1 k.k. - wymierzono skazanemu karę roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 30 godzin w stosunku miesięcznym. Wadliwość, która zaistniała na etapie wymiaru kary była oczywiście doniosła, a to z uwagi na fakt, że gdyby sąd jako podstawę prawną wymiaru kary przyjął prawidłowo art. 294 § 1 k.k., nie mógłby się odwołać do treści powołanych wyżej regulacji zawartych w części ogólnej kodeksu karnego. Z treści art. 37a § 1 k.k. wyraźnie wynika bowiem, że z przewidzianej w nim kompetencji do orzeczenia kary ograniczenia wolności albo kary grzywny zamiast kary pozbawienia wolności sąd może skorzystać wyłącznie wtedy, gdy kara pozbawienia wolności grożąca za przestępstwo nie przekracza 8 lat pozbawienia wolności. Górna granica kary pozbawienia wolności przewidzianej za przestępstwo paserstwa w typie kwalifikowanym z art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 294 k.k., wynosi zaś 10 lat.

W tej sytuacji nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości, że naruszenie przepisu prawa, jakim został dotknięty wyrok sądu pierwszej instancji, miało nie tylko rażący charakter, ale i istotnie wpłynęło na treść zaskarżonego orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.).

Oczywista zasadność nadzwyczajnego środka zaskarżenia uzasadniała jego uwzględnienie na posiedzeniu jako oczywiście zasadnego (art. 535 § 5 k.p.k.) i skutkowało uchyleniem zaskarżonego wyroku oraz przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania sądowi *meriti*.

Po ponownym przeprowadzeniu postępowania i zwróceniu uwagi na wyeksponowane wyżej kwestie, sąd pierwszej instancji wyda wyrok spełniający standardy sprawiedliwości materialnej i proceduralnej.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.